

Dr. H.J. Agteresch

Ziekten en genezing in de Bijbel.

Uitg. Den Hertog, Houten; 166 blz.;

€ 17,50.

In de Bijbel staat dat God de Filistijnen strafte met 'spenen in verborgen plaatsen' (Statenvertaling). Welke ziekte is dat? Aambeien? Dat klinkt redelijk, maar er staat bij dat veel mensen stierven. Van aambeien sterven mensen niet. Was het misschien een vorm van builenpest, die door muizen werd verspreid? Dr. H.J. Agteresch – in het dagelijks leven internist in het Admiraal de Ruyter ziekenhuis in Goes – houdt het op dit laatste.

Deze vraag vormde voor hem de aanleiding om zich te verdiepen in allerlei ziekten en genezingen in de Bijbel. Van de theologische school van de Gereformeerde Gemeente – het kerkverband waartoe de schrijver behoort – mocht hij boeken lenen, op voorwaarde dat hij erover zou publiceren in *de Saambinder*. Dat heeft hij gedaan. Die artikelen zijn uitein-

delijk gebundeld in dit boek.

Het boek leest gemakkelijk. De stijl is helder, afgezien van soms archaisch taalgebruik ('de Heere denkt in Zijn toorn des ontfermens').

Agteresch geeft duidelijk uitleg over verschillende bijbelse ziekten en zoekt naar de meest waarschijnlijke diagnose.

Denk bijvoorbeeld aan de zoon van de Sunamitische vrouw ten tijde van Elisa. Veel verklaarders houden de ziekte van deze jongen op een zonnesteek. Dat is mogelijk. Maar het gebeurde in de ochtend én tijdens de gerstenoogst. Dat zijn niet de warmste momenten. Waarschijnlijk kreeg deze jongen een soort hersenbloeding (subarachnoïdale bloeding), waarvan we weten dat die bij kinderen voorkomt, aldus Agteresch.

Wat de auteur schrijft over geslachtsziekten,

is leerzaam. De drager van zo'n ziekte was onrein, net als bij melaatsheid. Hij had reiniging nodig, net als bij melaatsheid. Maar hij hoefde het niet luid uit te roepen of te vertellen aan de priester. Desondanks mocht hij het heiligdom niet in.

Soms brengt de auteur aardigheidjes ter sprake. Waarom weten we bijvoorbeeld zo weinig over de oogziekte van Paulus, terwijl dokter Lukas bij hem was? Antwoord: Lukas mocht daarover niet schrijven vanwege zijn beroepsgeheim.

Dr. Agteresch stipt ook enkele moeilijke thema's aan, zoals de invloed van satan bij ziekte, of ziekte een straf is, wat bezetenheid inhoudt, en of de ziekenzalving nog nodig is. Zijn antwoorden zijn voorzichtig en pastoraal. Hij gaat niet uitpuittend op deze thema's in, maar geef wel zijn persoonlijke visie. Al met al is het een boeiend en zeer lezenswaardig boek.

A.A. TEEUW, RIDDERKERK